

KÄSITÖÖ JA KODUNDUS AINEKAVA

põhikooli 6.klassile

1. Õpieesmärgid.

6. klassis käsitöö ja kodunduse õppeainega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu üksinda ja koos teiega töö tegemisest;
- tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ning töövahendeid, järgib seejuures ohutusnõudeid ja hoiab korras töökoha;
- saab aru tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;
- võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- tunneb põhilisi toiduaineid ja nende omadusi ;
- teab tervisliku toitumise põhialuseid;
- leiab ideid ning oskab neid esitleda;
- tunneb oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioone.

2. Õppesisu

Käsitöö teemad - 30 tundi.

2.1 Ssejuhatatus - 1tund.

2.2 Rahvakunst - 1tund.

- Esemeline rahvakunst. Muuseumide roll rahvakunstisäilitajana.
- Rahvuslike detailide kasutamine tänapäivast tarbeeset kavandades.

2.3 Heegeldamine - 12 tundi.

- Töövahendid ja sobivad materjalid.
- Heegelkirjade ülesmärkimise viisid.
- Skeemi järgi heegeldamine. Motiviivide heegeldamine ja ühendamine.
- Heegeldustööviimistlemine.

2.4 Materjalid - 2 tundi.

- Tekstiilkiudainetd. Õmblusmaterjalidja–niidid.
- Erenevatest tekstiilmaterjalidest esemete hooldamine.

2.5 Õmblemine - 14 tundi.

- Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga.
- Õmblusmasina niiditamine. Lihtõmblus. Äärestamine. Palistused. Lõike paigutamine riidele, õmblusvarud.
- Õmblus tööviimistlemine.

Kodundusteemad - 16 tundi.

2.6 Toitjatoitumine

- Toiduaine rühmade üldise loomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, munad, toidurasvad.

2.7 Tööorganiseerimine

- Tööde järjekord toituvalmistades.

2.8 Toiduvalmistamine

- Kartulite, munade ja makarontoodete keetmine. Toor ja segasalatid. Külmad kastmed.

2.9 Lauakombed

- Lauapesu,- nõudjakaunistused.

2.10 Kodukorrashoid

- Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Triikimine. Jalatsite hooldamine.

2.11 Tarbijakasvatus

- Tarbija info.Teadlik ja säästliktarbimine. Eenergia ja veesäästlik tarbimine.

2.12 Kodundus (vahetus) - 8 tundi.

- Toiduained ja toitained.
- Tervisliku toitumise põhitõed. Toiduainete säilitamine. Hügieeninõuded köögis töötades. Retsepti kasutamine, mõõtühikud. Toiduvalmistamine
- Rõivaste ja jalanõudehooldamine. Tarbiinfo.

2.13 Projektõpe - 16 tundi.

«Värvimaailm»

Erinevate tehnikate sidumine: tikkepisted, tikandid, heegeldamine, kudumine, õmblemine, aplikatsioon, pitside valmistamine, maalimine, vormimine liimi abil, tüllikihtide vahele kompositsioonide loomine jne.

3. Õpitulemused.

6. klassi õpilane:

- a) kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid;
- b) leiab käsitööesemete kavandamiseks ideid eesti rahvakunstist;
- c) leiab võimalusi taaskasutada tekstiilmaterjale,
- d) kombineerib oma töös erinevaidmaterjale;
- e) koob kirjalist pinda ning koekirju koeskeemi kasutades;
- f) töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi;
- g) tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid;
- h) järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab korras töökoha;
- i) hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust;
- j) seab õmblusmasina töökorda, traageldab ning õmbleb lihtõmblust ja palistust;
- k) heegeldab ja koob põhisilmuseid ja lihtsa skeemi järgi;
- l) teadvustab hügieeni reeglite järgimisevajadust köögis töötades;
- m) kasutab mõõtenõuseid ja kaalu ning oskab teisendada mahu- ja massiühikuid.
- n) Valmistab lihtsamaid tervislikke toite, kasutades levinumaid toiduaineid ning külmtöötlemistehnikat;
- o) Katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõudjakaunistused;
- p) Teab mitmekülge toiduvaliku tähtsust oma tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ja allikaid.
- q) Teeb korrastustöid, kasutades sobivaid töövahendeid.
- r) Teadvustab end rühmatöö, projekti töö ja teiste ühistöös toimuvate tegevuste liikmena.
- s) Osaleb aktiivselt erinevate skoostöö- ja suhtlusvormides.

4. Hindamine

- Jooksev
- Kokkuvõttev (veerand, aasta)
- Jooksev
- Kokkuvõttev (veerand, aasta)
- Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jooksvat hinnet, mille alusel moodustab poolveerandi lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskustpõhjendatehtudotsuseid/valikuid);
- valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- töötulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, tööõigeaegset valmimist, esitlemiseoskust);
- 4 õpilasearengut, püüdlikkust, kodukorratäitmist.

Aastahinne tuleneb neli veerandi koondhindest.

Hindamiskriteeriumid

Tase	Teemad
	Käsitöö. Kodundus. Projektöpe.
5	<p>Täpselt järgib õpetaja juhiseid.</p> <p>Eseme valmistamisel täidab tööd täpselt ja korrektselt, täites ohutusreegleid tööriistade kasutamisel (arvestatakse oskust valida tööriist vastavalt kasutatava materjaliga). Hoiab oma töökohta korras kogu tunni vältel.</p> <p>Väljendab loomingulisust ja aktiivsust töö tegemisel; oskab arutleda, kaitsta oma seisukohta, teab põhilisi ainealaseid mõisteid: etikett, hügieen, modelleerimine, lekaal, lõige, interjöö, disain.</p> <p>Täpselt teeb erinevaid märgistuse liike, materjalide lõikeid; õigesti murrab, teeb ühtlaseid pisteid; heegeldamise ja kudumise käigus valmistab eset täpselt näidise või pildi järgi; kasutab materjale ja tööriistu kokkuhoidlikult ja ratsionaalselt vastavalt nende otstarbele.</p> <p>Oskab lugeda skeeme ja töötada kasutades neid.</p> <p>Oskab kiiresti ülesandele keskenduda, oskab teha jõupingutust. Annab õpetaja küsimustele selged täisvastused.</p>
4	<p>Järgib õpetaja juhiseid, kuid esineb ebatäpsusi: märkimisel, lõigete tegemisel, heegeldamisel ja kudumisel ei kasutanud materjali ratsionaalselt; tegi oma töökoha korda pärast õpetajapoolset meeldetuletust.</p> <p>Veatult ja täpselt täidab eseme valmistamise töö, täites ohutusreegleid tööriistade kasutamisel (arvestatakse oskust valida tööriist vastavalt kasutatava materjaliga). Hoiab oma töökohta korras kogu tunni vältel. On võimalikud parandused ilma eseme konstruktsiooni muutmiseta.</p>

	<p>Väljendab loominguilisust töö tegemisel, teeb vigu mõistete kasutamisel.</p> <p>Töö on täidetud korralikult, kuid väikeste ebatäpsustega, mis ei riku üldmuljet tööst. Oskab päris kiiresti keskenduda ülesandele, mõnikord võib teha jõupingutust.</p> <p>Annab selgeid täisvastuseid õpetaja abiga. Harva katkestab tundides oma tööd.</p>
3	<p>Tunneb raskusi töö tegemisel, teeb palju ebatäpsusvigu märkimisel, lõike valmistamisel, heegeldamisel ja kudumisel, teeb oma töökohta korda pärast õpetaja meeldetuletust.</p> <p>Ese ei ole väga korralikult valmistatud, kuid see on tehtud ilma eseme konstruktsiooni rikkumiseta.</p> <p>Ei väljenda loominguilisust töö tegemisel, ei kasuta mõisteid.</p> <p>Töö ei ole korralikult valmistatud ja sellel on palju ebatäpsusvigu, mis rikuvad üldist muljet tööst.</p> <p>Tööde tegemisel rikub ohutusreegleid.</p> <p>Üsna aeglaselt keskendub ülesandele, ilma õpetaja abita ei saa anda selgeid täisvastuseid, jõupingutust teeb suurte raskustega, tihti katkestab tööd tunnis.</p>
2	<p>Õppevahendid on pidevalt kodus.</p> <p>Puuduvad teadmised läbivõetud õppematerjali kohta.</p> <p>Õpiülesanded poolikult täidetud.</p> <p>Tööproovid esitamata.</p>
1	<p>Õpilane puudub põhjuseta ja õppematerjal on omandamata.</p> <p>Puuduvad töövahendid.</p> <p>Õpilane ei tee midagi.</p> <p>Praktiline töö esitamata.</p>

5. Õppekirjandus:

- “ Kudumine “ Anu Pink, SaaraKirjastus 2002 a.
- “ Heegeldamine “ Anu Pink, SaaraKirjastus 2004 a.
- “ Õmblemine “Anu Pink, SaaraKirjastus 2003 a.
- “ Tikkimine Väike rahvarõivaõpetus “Anu Pink, Saara Kirjastus 2005 a.
- „ Tikkimine „ Liia Laanpere, Heeli Raidla, Tallinn „, Valgus” 1989 a.
- „ Kodundus IV – VI klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn,Koolibri 1998 a.
- „ Kodundus VII – IX klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn „, Koolibri”.2002 a.

6. Õppevahendid:

- arvuti;
- multimeedia presentation;
- 3.mõistekaardid,
- lootomäng;
- õmblusmasinad;
- triikraud;
- kärid;
- pliit;
- pootid;
- pannid.